

Česká republika
Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Gymnázium, Olomouc, Čajkovského 9

Čajkovského 9/68, 779 00 Olomouc

Identifikátor školy: 600 016 935

Termín konání orientační inspekce: 4. - 6. červen 2003

Čj.:	135 137/03-05051
Signatura:	om2dw505

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Gymnázium, Olomouc, Čajkovského 9 je příspěvkovou organizací, jejímž zřizovatelem je s účinností od 1. dubna 2001 Olomoucký kraj. Dle platného Rozhodnutí MŠMT o změně v zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 29 824/01-21 ze dne 16. května 2002 a ve shodě s aktualizovanou Zřizovací listinou čj. 1117/2003 ze dne 31. ledna 2003 škola sdružuje gymnázium a školní jídelnu. Ve školním roce 2002/2003 jsou vyučovány v souladu s uvedeným rozhodnutím následující studijní obory:

- 79-41-K/401 Gymnázium - všeobecné se čtyřletým studijním cyklem
- 79-41-K/408 Gymnázium - živé jazyky se čtyřletým studijním cyklem
- 79-41-K/413 Gymnázium - tělesná výchova se čtyřletým studijním cyklem
- 79-41-K/610 Gymnázium - vybrané předměty v cizím jazyce s šestiletým studijním cyklem - vyučovací jazyk český a španělský
- 79 41-K/801 Gymnázium všeobecné s osmiletým studijním cyklem

Ve školním roce 2002/2003 má škola dvacet tříd, v době inspekce s 584 žáky. Stanovená kapacita školy není překročena.

Rada školy byla ustavena v roce 2002.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Orientační inspekce se uskutečnila na základě anonymního podnětu.

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních a materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy ve vyučovacím předmětu anglický jazyk ve školním roce 2002/2003 vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve vyučovacím předmětu anglický jazyk ve školním roce 2002/2003 vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH A MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE VYUČOVACÍM PŘEDMĚTU ANGLICKÝ JAZYK VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Ve školním roce 2002/2003 vyučuje předmět anglický jazyk ve šech realizovaných studijních oborech sedm pedagogických pracovníků včetně amerického učitele, který působí ve škole již od 1. září 1999. Z hlediska jejich stabilizace a týmové spolupráce v rámci předmětové komise je personální zajištění vzdělávání a výchovy v uvedeném předmětu velmi příznivé. Podmínky odborné a pedagogické způsobilosti stanovené právním předpisem pro střední školy nejsou dodrženy. Dvě vyučující nemají odpovídající kvalifikaci, svým vysokoškolským vzděláním a osvědčením o studiu anglického jazyka získaly odbornou a pedagogickou způsobilost učitele základní školy. Aprobaci jednotlivých učitelů využilo vedení školy vzhledem k reálným možnostem vhodně. Z celkového počtu týdenní časové dotace 144 vyučovací hodiny předmětu anglický jazyk a volitelného předmětu konverzace v anglickém jazyce je vyučováno 30 hodin (21 %) učitelkami bez příslušné odborné a pedagogické způsobilosti, což je v rozporu s ustanoveními právního předpisu.

Specifické otázky související se vzděláváním a výchovou žáků v předmětu anglický jazyk řeší vedení školy prostřednictvím předmětové komise, jejíž odborný a tvůrčí potenciál i stimulace sil přispívají k rozvoji a zdokonalení výchovně-vzdělávací činnosti jednotlivých učitelů.

V oblasti dalšího vzdělávání učitelů anglického jazyka byla zjištěna četná pozitiva, na nichž se rovněž významně podílí ustavená předmětová komise, která v rámci svých kompetencí formuluje cíle dalšího vzdělávání a doporučuje vzdělávací aktivity zejména z nabídky akreditovaných akcí Pedagogického centra Olomouc a Britského centra v Olomouci, jehož členy jsou všichni učitelé anglického jazyka. Vedení školy vytváří pro jejich odborný růst příznivé organizační a finanční podmínky. Dle stanovených kritérií a v souladu s plánem personálního rozvoje pedagogických pracovníků tyto aktivity učitelů anglického jazyka oceňuje.

Ve školním roce 2002/2003 spočívala vnitřní kontrola úrovně a výsledků vzdělávání v předmětu anglický jazyk v průběžném sledování naplňování učebních osnov, které bylo projednáváno na jednáních pedagogické rady. Kontrola úrovně vzdělávání a výchovy formou hospitační činnosti nebyla vedením školy ke dni konání inspekce provedena.

K informovanosti rodičů o výsledcích učení jsou ve škole zavedeny studijní průkazy žáků včetně nižších ročníků šestiletého a osmiletého studijního cyklu. Kontrolou studijních průkazů bylo zjištěno, že učitelé předmětu neinformují rodiče průběžně o prospěchu jejich dětí.

Pro výuku předmětu byla ve škole vybudována jazyková učebna, vybavená audiovizuální technikou a příruční knihovnou s dvojjazyčnými slovníky, odbornou literaturou a některými vybranými tituly krásné literatury v anglickém jazyce. Rozvrhem hodin je stanoveno efektivní využití jazykové učebny jednotlivými jazykovými skupinami, ale vzhledem k velkému počtu hodin předmětu probíhá většina výuky jednotlivých ročníků v běžných učebnách, motivačně a esteticky méně podnětných. Žáci i učitelé mají k dispozici periodické časopisy v anglickém jazyce, s nimiž se ve vyučování pravidelně pracuje.

Při výuce jsou využívány texty základních a alternativních učebnic, ke kterým škola vlastní zvukové nahrávky. Při probírání reálií anglicky mluvících zemí používají učitelé mapy a videozáznamy. K názornosti gramatického učiva přispívají názorné tabule a jednoduše formulované algoritmy.

Učebnicový fond je promyšleně a koordinovaně aktualizován, žákům víceletých studijních oborů, kteří plní povinnou školní docházku, škola poskytla učebnice. Ve spolupráci s třídními učiteli je řešeno zajištění učebnic sociálně slabým žákům formou výpůjčky.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy v předmětu anglický jazyk mají průměrnou úroveň, materiálně-technické podmínky velmi dobrou.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE VYUČOVACÍM PŘEDMĚTU ANGLICKÝ JAZYK

Realizace vyučovaných oborů

- ***Kontrolované studijní obory souhlasí s uvedenými v rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.***
- ***Výuka anglického jazyka probíhá podle platných učebních dokumentů. Obsah učiva předmětu se řídil platnými učebními osnovami.***
- ***Povinná dokumentace (třídní knihy) průkazně zachycovala průběh a výsledky vzdělávání v předmětu anglický jazyk.***

- Vedení školy stanovenými kompetencemi přeneslo kontrolu naplňování učebních osnov na předmětovou komisi anglického jazyka, od níž získává podklady, které jsou projednávány na pedagogické radě. V případě zjištěných nedostatků jsou přijímána opatření. ***Ke dni konání inspekce byly učební osnovy plněny.***

Kontrolní systém naplňování učebních osnov je účinný.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu anglický jazyk

Výuka předmětu probíhá plánovitě, třídy jsou na děleny na skupiny. Škola nabízí žákům, kteří mají zájem si prohloubit znalosti a dovednosti, v posledních dvou ročnících studia volitelný předmět konverzaci v anglickém jazyce. Hospitace byly provedeny u všech vyučujících předmětu.

Chybějící odborná a pedagogická způsobilost dvou vyučujících pro kontrolovaný typ školy se neprojevila výrazně nepříznivě v kvalitě výuky. Americký pedagog způsobem vedení výuky přispěl k jejímu pozitivnímu hodnocení. V bezprostřední přípravě některých učitelů byly zjištěny nedostatky. V improvizovaných vyučovacích hodinách chyběly učební pomůcky, které si charakter učiva vyžadoval, nebylo efektivně využito vyučovacího času a nebyly uplatňovány účinné metody a formy práce.

Základní používanou učební pomůckou ve vyučování byly učebnice, odpovídající svým obsahem i metodou komunikativnímu pojetí výuky, a zvukové nahrávky, které v nižších ročnících sloužily k audiorálnímu výcviku a ve vyšších ke kontrole porozumění slyšeného textu a přípravě jeho reprodukce.

Hlavním cílem sledované výuky byl rozvoj řečových dovedností žáků. Prohlubovali si kompetence jazykové, studijní a komunikativní, rozšiřovali si poznatky z reálií anglicky mluvících zemí.

Jazykové učivo vyvozovali učitelé za účasti žáků ze situačního kontextu a z role účastníka komunikace. Rozvoj receptivních a produktivních dovedností byl vyvážený a odpovídal životním situacím, věku i potřebám žáků. Ve vyšších ročnících učitelé kladli zvýšené požadavky na jejich samostatný ústní i písemný projev. Funkčně byl zařazován i překlad souvislého anglického textu do mateřského jazyka.

Motivačně i výchovně působilo seznamování s anglickými a americkými reáliemi z oblastí kulturního a politického života. V rámci výuky reáliím učitelé věnovali pozornost práci s autentickými materiály informativního charakteru i práci s uměleckým textem, rozvíjeli tak nejen jazykové kompetence žáků, ale učili je také vnímat stylistické roviny jazyka. Vhodně využívali mezipředmětové vztahy. Uplatňováním různých didaktických postupů a forem práce učitelé zapojovali do výuky co největší počet žáků. Dodržovali psychohygienické a didaktické zásady, zvolené pracovní tempo odpovídalo charakteru tříd.

Převažovalo pozitivní hodnocení výkonů žáků. Podklady pro klasifikaci získávají učitelé průběžně a rovnoměrně formou ústního i písemného zkoušení, nejsou však zaznamenávány do studijních průkazů. Vzájemné vztahy mezi učiteli a žáky byly přátelské, žákům byl poskytován prostor k vyjádření vlastního názoru a byl jimi využíván.

Organizováním aktivit v rámci výuky i mimo výuku, např. konverzační soutěže, návštěvy anglického divadla, zájezdy do Velké Británie, spolupráce s partnerským městem Olomouce Owensboro v USA a program pro studenty z Velké Británie, učitelé podporují zájem žáků o studium anglického jazyka.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu anglický jazyk měly velmi dobrou úroveň.

Výsledky vzdělávání a výchovy

Pro zjišťování výsledků vzdělávání si škola vytvořila své vlastní hodnotící nástroje. Koordinátorem jejich tvorby a realizace je vedoucí předmětové komise anglického jazyka. Výsledky učení žáků jsou zjišťovány pravidelně po probrání tematického celku, který zahrnuje všechny oblasti jazykového vzdělávání.

Podpurným nástrojem ke zjišťování výsledků vzdělávání jsou statistické údaje o výsledcích učení jednotlivých žáků v každém klasifikačním období a přehledy úspěšnosti žáků v soutěžích a přijímacím řízení na vysoké školy a vyšší odborné školy. Vedení školy se získanými daty následně pracuje a přijímá opatření.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje uvedené ve Zřizovací listině čj. 1117/2003 ze dne 31. ledna 2003 se shodují s údaji uvedenými v posledním platném Rozhodnutí MŠMT o změně v zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 29 824/01-21 ze dne 16. května 2002.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina Gymnázia, Olomouc, Čajkovského 9 čj. 1117/2003 vydaná Olomouckým krajem dne 31. ledna 2003
2. Rozhodnutí MŠMT o změně v zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 29 824/01-21 ze dne 16. května 2002
3. Podkladová inspekční dokumentace - střední školy
4. Generalizovaný učební plán gymnázia s osmiletým studijním cyklem čj. 20 594/99-22, Učební plán gymnázia se čtyřletým studijním cyklem čj. 20 595/99-22, Učební plán gymnázia - živé jazyky se čtyřletým studijním cyklem čj. 12556/2201-23, Učební osnovy gymnázia pro osmiletý a čtyřletý studijní cyklus čj. 20 596/99-22 a tematické plány učiva předmětu anglický jazyk
5. Vybraná povinná dokumentace školy školního roku 2002/2003: rozvrh hodin učitelů anglického jazyka, třídní knihy tříd, v nichž proběhly hospitace, zápisy z jednání pedagogické rady, doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání z personální dokumentace učitelů anglického jazyka s osobními čísly: 3320, 20 000, 64 350, 73 100, 75 400, 75 200, 91 000
6. Osvědčení získaná učiteli anglického jazyka absolvováním vzdělávacích akcí
7. Náplň práce předsedů předmětových komisí
8. Zpráva o práci předmětové komise anglického jazyka za školní rok 2001/2002
9. Plán práce předmětové komise anglického jazyka na školní rok 2002/2003
10. Materiály předmětové komise: hodnocení plnění učebních osnov k 9. dubnu 2003, aktivity učitelů anglického jazyka v oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ve školním roce 2002/2003, aktivity předmětové komise anglického jazyka ve školním roce 2002/2003, přehled používaných učebnic ve školním roce 2002/2003
11. Seznam učebních pomůcek (audiovizuální techniky) anglického jazyka

ZÁVĚR

Ve školním roce 2002/2003 zajišťuje výuku předmětu anglický jazyk sedmičlenný stabilizovaný tým učitelů. Z hlediska jejich odborné a pedagogické způsobilosti nejsou personální podmínky pro uvedený předmět optimální. Ředitel školy účinně využívá odborný a tvůrčí potenciál členů předmětové komise, která koordinuje výchovně-vzdělávací práci učitelů a jejich další vzdělávání, podílí se na kontrole plnění učebních osnov a tvorbě i realizaci hodnotícího systému výsledků učení.

Materiálně-technické podmínky jsou velmi dobré, používané učebnicové soubory odpovídají komunikativnímu pojetí výuky cizího jazyka.

Didaktické postupy a formy práce uplatňované ve vyučovacích hodinách aktivizovaly žáky a podporovaly rozvoj jejich řečových dovedností. Efektivita části výuky byla snížena nekvalitní bezprostřední přípravou vyučujících, která se odrazila zejména v absenci názoru a motivačních prvků.

Příkladné jsou školní aktivity, které žáky vhodně motivují k pozitivnímu vztahu k učení se anglickému jazyku.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Zonna Němcová	Mgr. Zonna Němcová v. r.
Členka týmu	Mgr. Dagmar Raisová	Mgr. Dagmar Raisová v. r.

V Šumperku dne 23. června 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 25. června 2003

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Mgr. Lubomír Sklenář, ředitel školy	Mgr. Lubomír Sklenář v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy Krajský úřad Olomouckého kraje odbor školství, mládeže a tělovýchovy	2003-07-15	135 167/03-05051
Zřizovatel Krajský úřad Olomouckého kraje	2003-07-15	135 168/03-05051
Rada školy Doc. MUDr. Jaroslav Bouček, CSc. Bratří Lumíerů 34 783 51 Samotičky	2003-07-15	135 169/03-05051

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány.